

آسیب شناسی رفتاری خانواده‌ها و تربیت صحیح

(از منظر قرآن و فقه امامیه)

www.ketab.ir

نگارنده:

معصومه زنگنه

سرشناسه: زنگنه، معصومه، ۱۳۵۴ -

عنوان و نام پدیدآور: آسیب شناسی رفتاری خانواده‌ها و تربیت صحیح (از منظر قرآن و فقه امامیه) / نگارنده معصومه زنگنه.

مشخصات نشر: تهران - اندیشگان - ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۲۷ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۱۰-۷۲-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: والدین و کودک

موضوع: کودکان - آسیب شناسی روانی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۹۱۵/۴:BP۲۵۳

رده‌بندی دیوید: ۶۴۶/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۸۹۹

انتشارات اندیشگان - انصاف مالی کانون همیاری نور آفرینش

آسیب شناسی رفتاری خانواده‌ها و تربیت صحیح

معصومه زنگنه

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

طراح جلد: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.co

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۱۲	 فصل اول
۱۲	 مفهوم شناسی
۱۳	 آغاز سخن
۲۱	 آسیب و مفهوم آن در قرآن و علوم انسانی
۲۲	 آسیب در علوم اجتماعی
۲۳	 آسیب در علم روانشناسی
۲۳	 آسیب در قرآن کریم
۲۴	 آسیب‌شناسی
۲۷	 مفهوم شناسی سبک زندگی
۳۳	 معنای زندگی از دیدگاه ادیان
۳۵	 معنای زندگی از نظرگاه اسلام
۳۶	 مسئولیت‌پذیری انسان در نظام آفرینش
۴۲	 فصل دوم
۴۲	 عدم توجه به نیازهای روحی و معنوی فرزندان
۴۴	 تعریف دورهٔ کودکی
۴۶	 عدم توجه والدین به نیازهای روحی فرزندان
۵۰	 عدم توجه والدین به نیازهای معنوی فرزندان
۶۱	 فصل سوم
۶۱	 ضرورت توجه به تعالیم دینی و قرآنی
۶۲	 زمینه‌سازی تربیت دینی
۶۸	 فصل چهارم
۶۸	 چگونگی تشویق کودکان از دیدگاه قرآن و فقه امامیه
۹۳	 فصل پنجم
۹۳	 عدم توجه والدین به مسئولیت‌هایشان در قبال فرزندان

۱۰۰	 فصل ششم
۱۰۰	 راهکارهای تقویت ثبات شخصیت در خانواده
۱۱۰	 فصل هفتم
۱۱۰	 راهکارهای تقویت مسئولیت پذیری در خانواده
۱۱۵	 فصل هشتم
۱۱۵	 راهکارهای جلوگیری و رفع تندخویی و زودرنجی در خانواده
۱۲۰	 نتایج و ستاورها
۱۲۲	 منابع و مآخذ

انسان مادر سیر پر فراز و نشیب زندگی باید از الگویی پیروی کند که در طول زندگی راهنمای آمان بوده و از در غنیدن آنها در منجلا ب فساد و کمرای جلگیری نماید. مسلمان به جت در دست داشتن کاملترین دستورات الهی که از طریق وحی و کتاب الهی یعنی قرآن به آنها رسیده، متد و روش زندگی خود را از این منبع فیاض اخذ می نمایند. در کتاب پیش رو، که حاصل راء پژوهش محارمه در این خصوص است، به برخی از آسیب های بک زندگی امروزی پرداخته شده که منجر به بک اس پوچی و بی معنایی زندگی در فرزندان می شوند. شاخص های در نظر گرفته شده برای احساس پوچی و بی معنایی زندگی در این پژوهش عبارتند از: عدم مسوالت پذیری فرزندان، عدم ثبات شخصیت (حرری مزاجی) فرزندان، سد خوبی و زود نجبی فرزندان.

در ادامه با اشاره به مؤلفه های اصلی تربیت دینی، اهمیت توجه به آن مؤلفه ها و والدین تبیین شده است. عدم توجه والدین به نیازهای روحی و منوی فرزندان و همچنین غفلت از توجه به تعلیم دینی و تربیت والدین در قبال فرزندان، از دیگر مباحث مطرح شده است.

در سال های اخیر در خصوص مفهوم شناسی بک زندگی و تعریف بک زندگی اسلامی، پژوهش های متعددی

انجام شده است.

به نظری رسد آنچه توجیه پژوهشگران، محافل علمی و بعضاً مسئولان کشور را به این موضوع جلب کرده باشد.

مسأله از قبیل مشاهده ناهنجاری های فردی، خانوادگی و اجتماعی در کشور، تأثیرپذیری شهروندان از فرهنگ بیکار و

... باشد. برای هر مکتبی که اندکی به مبانی و تعالیم دینی آشنایی داشته باشد، این سؤال پیش خواهد آمد که با وجود

دستورات جامع و تعالیم کامل دینی در خصوص روش زندگی، پس این ناهنجاری ها از کجا سرچشمه می گیرند؟ چرا با وجود

ایکده فرزندان نسبت به نسل های گذشته در رفاه و آسایش بیشتری هستند و امکانات مناسب زندگی در اختیارشان

هست، باز هم دچار استیلاهای منحیثی، ناهنجاری های رفتاری می شوند؟

قرآن کریم ضمن توجیه ویژه به تقویت خانواده، تعالیم و دستورات ارزشمندی برای شیوه و سبک زندگی مردم

آورده شده است، به گونه ای که بر اساس اعتقاد مسلمانان، این تعالیم محدود به زمان، مکان یا نژاد خاصی از انسان ها

نبوده و در هر دوره ای برای همان قابل استفاده و راهگشاست. بر این اساس می توان بسیاری از تهدیدها یا مضللات

سبک زندگی امروزی خانواده ها را نیز با استفاده از این تعالیم برطرف کرده و این کتاب به نحوی به آسیب های

مترتب بر نهاد خانواده که به پوچی و از خود بیگانه می منجر می شود، راهکارهای بهبود روش و سبک زندگی خانوادگی به تانسی

از دستورات شش قرآنی و سیره و کلام اهل بیت مورد بررسی و مذاکره قرار می گیرد.

قرآن کریم که جامع ترین برنامه را برای حیات بشر در خود جای داده است. گنجینه ارزشمندی است که با وجود توصیه ها و سفارشات اکید معصومین، مجبور مانده و خانواده ها حفظ نگاهی مقدس بآنان به آن دارند؛ حال آنکه می توان با استفاده از تعالیم بی نظیر قرآن به بسیاری از آلام بشری خاتمه بخشید.

والدین بدون توجه به توصیه ها و هشدارهای دین مبین، تمام توان و زمان خود را مصروف سالی کرده اند که شاید از درجه دوم اجیت نیز برخوردار نباشند!

پنجین در این کتاب تاکید شده بر روی مفاهیم و چگونگی تثویق و تیه کودکان شده است که بهره وری خوانندگان این کتاب را افزون خواهد ساخت. انسان، فی نفسه دارای توانایی های یشمار و پیمایی های روحی و جسمی فراوانی می باشد. انسان در جهان آفرینش نسبت به سایر موجودات از قابلیت پرورش و تربیت بسیار بالایی برخوردار است. بنابراین با توجه به هوش بالا و نکته بینی و درک بسیار خوبی که انسان دارد و توجه به این نکته اساسی و مهم که حب ذات در انسان فطری است و سبب علاقه و نیازی به تثویق و تیه شدن او در مقابل تیه است. از این رو در این کتاب به اهمیت تربیت و در نظر گرفتن تثویق و تیه از منظر فقه های امامیه پرداخته شده است. این دو واژه ی تثویق و تیه دو متولک ی کاربرد ی است و در طول تاریخ از زمان خلقت انسان تا به حال، به مفهوم گسترده ی آن، به کار رفته است و فرهنگ اسلام با توجه به اهمیتی که به هدایت انسان

بر اساس ذات و فطرت وی دارد، به شیوه‌های گوناگون از این روش استفاده کرده و اصولی جست به کارگیری از این دو شیوه‌ی تربیتی ارائه داده است که به ادعای اندیش ورزان مسلمان در به کارگیری از این دو شیوه، اسلام از افراط و تفریط مبرا است. و در ادامه‌ی تعلیم راستین اسلام، اندام معصومین نیز برپایه سازی موشکافانه‌ی احکام و تعالیم ناب اسلامی و علوی تاکید داشته اند. اسلام همیشه تشویق را مقدم بر تنبیه می داند و تا جایی که موجب سرکشی و طغیان فرد تشویقی زیاده ترین راه را تشویق می داند و فقط هنگامی که تشویق سود و فایده ای نداشته و فرد به سوی انحراف و سیراب به رذیلت را چهار مانع رتبه استفاده کرد.

در پایان امیدوارم تالیف این کتاب بتواند باشد قسمتی از آموخته ها و فرااین نص شریف و آموزه های اصیل در فقه امامیه را در زمینه تربیت صحیح در خانواده و چگونگی تشویق و تنبیه متبلور سازد. نیز جادارد که از بکارگیری مشاوران و بکارانی که در گردآوری این کتاب بکارنده رایاری فرمودند کمال تشکر را داشته باشم.

شهریور ۱۳۹۵ - محصومه زنگنه